

CANTIC SPIRITUEL

EN ENOR

D'AN ITRON VARIA A RUMENGOL,(*)

UR PLAC SANTEL A SO EN ESCOPTY KERNE,

E PARES HANVEC, TOST DAR FAOU.

Atron Varia Remed-oll.

Miret ouzimp ne c'hamp da goll.

Var an ton : *Glac'har ar Verc'hes.*

Tad , Map , ha Speret-Santel , tri pherson an drindet ,
 Me ho ped , a vouir c'halon , da roï din-ar speret ,
 Da composi ur c'hantic d'ar stereden vrellant ,
 Ar fourdelisen gaëra demeus ar firmament .

Ho Merc'h eo , Tad eternel , ar Verc'hes binniguet ,
 Pried ar Speret-Santel , Rouanez an Alet ,
 Dreist an oll groaguez santel hi so het cavet din ,
 Da veza mam da Jesus , hon Redemptor divin .

Pa zeuan da niveri , guerc'hes sacr ha santel ,
 An enor , ar meuleudi , hoc'h eus a bep amser ,
 Va speret a so dister evit o discleria ,
 Neme doc'h-hu a zeufe-hirio d'am assista .

Mæs ennoc'h leun a fianç em eus antreprenet ,
 Publia ho calloud vrás etouez ar Vretonet ,
 Ha discleria ar gracou accordet dar bed-oll ,
 Dre grac Jesus hon Autrou , en ilis Rumengol .

(*) Ru-men-gol , da lavaret e , *Ru-men-goulou* , *Men-ru-ar-goulou* , hanvet evel-se , abalamour , guechal , pa voa hont tadou-coz c'hoas paianet , et voa el lec'h-se eur men ru , pe eun templ consacret da chouloù deiz , pe d'an Doue faos , *Teutatés* . D'an Doue cruel-ze e vije sacrificet , e certen amzer eus ar bloas , tud veo , hac eur veach ar mis , eur buguel bian , c'hoas eus ar vrôn .

Pa zeuzas Sant Caourintin a Sant Guenole da zigas sclerigen ar feiz e Breiz-Izel , ar roue Gralon a reas discar *Men-ru-ar-goulou* , pe templ an Doue barbar Teutatés , a sevel-en he blaç eun ilis caér , en honor d'ar Verc'hes Vari , hanvet abaoue an amzer-ze , e Breiz Izel , *an Itron Varia , Remed-oll* .

E pep lec'h eo enoret Mari , hor mam santel ,
 Bepret a so exaucet nep so dezi fidel ,
 Bez e deus certen plaçou , pere , dre e fuissanc ,
 Elec'h ma ro he graçou gant mui a abundanç .

Hep offanci plac santel dar Verc'hes batisset ,
 En escopti à Guerne , er bares a Hanvec ,
 Eus un ilis consacret e gloar hac en enor ,
 Rouanez an oll alet , guir vam hon redemptor .

Guir dut devot d'ar Verc'hes , m'ho ped , diredit oll ,
 Deut gant laouenidiguez da ilis Rumengol ,
 Da supplia man Doue da roi deoc'h ar yec'het ,
 Ha da zivoal hoc'h ene dious laç an drouc-speret .

Mar d'è blesset hoc'h ene memes gant ar pec'het ,
 Deut dar sourcen a vuez , hac ho pezo remed ,
 Goulennet oe'h man Jesus graçou celestiel ,
 Ma c'hellot chench a vuez , beza dezi fidel .

Mar dè ho cors attaqueat gant an affliction ,
 Deut da ilis Rumengol gant guir devotion ,
 Ur plac leun a viraclou dre c'hraç ar Verc'hes sacer ,
 Mar e fedet a galon , ho soulajo timat .

A bêvar c'horn eus a Vreiz e teu pelerinet ,
 Da bidi Mam hor Salver gant ur galon barfet ,
 Eus a Escopti Leon , Treguer , Guened , Kerne ,
 E teu an oll dut devot da veuli Mam Douc .

Dre'r brut eus ar miraclou a ra e Rumengol ,
 Dre graç Jesus hon Autrou , e deus eur gallout oll ,
 Mar teu ar belerinet d'e ilis quen divin ,
 Da ober an dro dezi memes voar o daoulin .

Un nombr bras a viraclou a ra ar Verc'hes sacer ,
 En ilis a Rumengol dre c'hraç Jesus he Map ,
 Dre he sicour galloudus em eus entreprenet ;
 Discleria lot anezo etouez ar Vretonet .

Ar Verc'hes a Rumengol , er bares a Hanvec ,
 E deveus grêt a nevez ur miracl caët meurbet ,
 An oll a so estonet oe'h e consideri ,
 Nen deus netra impossibl dec'hu Guerc'hes Vari .

A dost dezi eur buguel c'hoas en un oat dister ,
 Pa voa ar velin o vala , a goezas , er rivier ,
 Gant an dour e voa ruillet , ma c'has e toul ar bal ,
 Ma songe e voa flastret allas gant an dour mal !

E dut gant cals nec'hamant ha melconiet oll,
E goestlas a vouez huel d'a Verc'hes Rumengol;
Mari leun a garantez , dre he dorn binniguet,
A ziouellas e vuez , er meas e oue tennet.

Evit rei guir desteni deus ar miracl caer-ze,
E voe casset ar buguel da Rumengol , neuze,
Aquet er procession , gantan , ur c'houlaouen ,
Et meuli a galon ar Verc'hes souveren.

A doct d'ar C'hastel nevez ez eo din raportet
E deus tréth guir Vam Doue ur miracl caer meurbet,
Dre an t'goun tieguez a c'he da berissa ,
P'o deus P'det ar Verc'hes da zont d'o assista.

An ozac'h guer servicher dar Verc'hes binniguet ,
En em strinqua d'an daoulin de fidi gant respect ,
Mari leun a garantez a zigaças glao bras ,
Hep en devoa nep orfanç , an tan prest a vougas.

Aman ez on c'hoaz charget , Guerc'hes mam a drue ,
O compren ho carantez et ho pugale ,
En disquezet oc'heus bet d'ur e'hrouadur daou vloa ,
Oc'h ober en e andret ur mirac ar c'haëra.

Dre ur maleur air brassa ur c'hoz tjo oueza ,
Ur c'hrouadur o tremen en em gav dindanna.
Ar vein vras endro dezàn , ma songer va lazet ,
C'hui epquen en zicouras , Rouanez an æle .

E dut a lavare dec'h : Guerc'hes a remed oll ,
Sicouret hor c'hrouadur , pe e c'haio da goll ,
Ar vein a voa remuet , ha dre grac ar Verc'hes ,
E voa cavet dindanne , dispos , leun a vuez.

Mari hor Mam souveren er mor hac en douar ,
A den e servicherien dious anquen ha glac'har ,
Nombr bras a vartolodet et deveus preservet ,
Prestic da goll o buez , p'o deus hi invoquet.

Nombr bras a vatimanchou e deveus preservet ,
Hac an dud hac ar madou dre he c'hrae benniguet ,
Ha bagou ha goberi e creis an tourmant bras ,
Pa bedent hor mam Mari a obtene prest grac.

C'hoas ur c'hrouadur dister a escopti Leon ,
A voa couezet er rivier , Doue , pebez eston !
Clasquet gant cals a glac'har , pa o deus invoquet ,
Ar Verc'hes a Rumengol , en instant eo cavet.

Pa gavchont ho c'hrouadur , hac èn prest da *vervet*,
 Ec'h implorjont a nevez Mari hor Mam sanctel,
 Da reï dezan ar vuez dre e grac'henniguet ,
 Dirac ar gompagninez o feden so clevet.

Un den a goulet Leon , a gollas ar e'herzet ,
 So bet eis mis o vale var bouez diou vas-loaec ,
 Grêt pris gant ar medecin evit troc'ha e c'har ,
 Ha memes en rez-e-e'hlion ; Doue pebez glac'har !

Un nosvez en e vele e teuas chonch deza
 E voa bet e Rumengol gueichat o pardonna ,
 Ha ma sant en e c'halon un desir quen ardant
 Hac ur guir devotion d'ar Verc'hes oll buissant.

Guir vam Jesus hon autrou , eme an affliget ,
 Va sicouret em poaniou , Rouanez an Alet ,
 Ha me rai e donæson ar c'haëra so em zi
 Da gass da zeiz ho pardon evit hoe'h enori

Mari leun a garantez a bedas e mab que
 Da exauci ar beden a re e servicher :
 Receeo a ras ar c'herzet dre grac'h *remed-oll* ,
 Bet eo bet o'ch e meuli en Ilis Rumengol .

Tregont den en eur vaguie a Jarres Plougastel ,
 A gonfontas e rad Brest , gat eur barrat avel ,
 Oll e pedjont a galou pat'ones Rumengol ,
 Eur vativant a deuas , savetêt int bet oll .

Er guer gaër a Vorroulez e erogas an tan goal ,
 Ar flamou tan var dro a velet o nijal ,
 Eur barner yaouanc ractal , d'ar Verc'hes a bromet
 Mont da ilis Rumengol , ac an tan zo mouguet .

Ne ouffe quet niverri nac o discleria oll
 Ar miraciou infinit a ra guir *remed-oll* ,
 A nep a so guir gristen a leun a galon vad ,
 Hi a bresant hor peden da Jesus-Christ he map .

Quen a gorf quen a ene quement so affliget ,
 Deut da Ilis Rumengol gant ur galon barfet ,
 Pedit a greis ho calon eno hor mam Mari ,
 Ha renoncet dar pec'het evit plijout dezi .

Sant Thomas ha Sant Bernard daou servicher fidel
 D'ar Verc'hes mam da Zoue gant garantez sanctel ,
 Hac a zeu d'hon assuri gant guir fidelite ,
 Birviouen na ve collet uep e fed nos ba de .

Couraich eta christenien , couraich c'hoas à deut oñ
 Da glasq oc'h Advocades en Ilis Rumengol ,
 A deut c'hoas corf hac ene da zervicha Doue ,
 Ha da bidi ar Verc'hes ar rest ens ho pue .

Quement ez eo enoret ha caret gant Doue ,
 Ma permet ganti ober herves e bolonte ;
 An niver bras a c'hraçou a scuill Demp var ar bet ,
 A dremen oll dre zaouarn ar Verc'hes benniguet .

Ar bemzec eus a vis Eost , an deves ma pignas
 En Evou gant an Ælet en solennite vras ,
 E teu an oll dut devot gant guir devotion
 D'a Ilis caër Rümengol dà goûnit ar pardon .

Un Doue oll galloudec a bermet dre e c'braç
 Ma ze d'ar Sul an Drindet ema ar pardon bras ,
 Ar bobl eus a Vreiz-Izel , a vêler en deiz-se ,
 O tonet da Rumengol da veult Mam Doue .

En deiz-se e gouneser Indulgeancou plenfer
 En Ilis a Rumengol e ty mam hor Salver ,
 En eur ober gant glac'har eur guir gonsfession
 Hac o receo hon Zaiver dre ar gommunion .

D'an eizvet a guengolo , góuel e Nativite ,
 Ez eus ar memes pardon en ilis sanctel-ze ,
 A da peb góuel ar Verc'hes a so e pad ar blos
 E teu an oll dut devot de bisita gant joa .

Er solemnite sanctel eus ar sul an Dreindet ,
 Quement a ya d'ar pardon a so oll ravisset
 E consideri Jesus ebars er Saeramant
 O c'hortos hor c'halonou gant carantez ardant .

Deut oll eta , christenien , deut oll a vandennou
 Da Rumengol da bidi mam Jésus hon Autrou ,
 Assuret oc'h da veza gant Doue pardonet ,
 Mar bec'h guir servicherien d'ar Verc'hes biniguet .

Renonceret d'ho pec'hejou , hac en em arrollet
 Ebars er Breuriezou a so instituet
 Da enori ar Verc'hes , evel ar Rosera ,
 A rent d'hor mam souveren un enor ar c'haëra .

Ne vanquet quet da laret bemdez eur chapelet ,
 Lot demeus he c'hurunen , un dizenez hanvet ;
 Nep a zui de recita gant carantez barfet
 A vezò guir servicher d'ar Verc'hes benniguet ,

Guerc'hes glorius Vari , pedet , me ho suppli ,
 Evit an oll dut devot a visitai ho ty ,
 Chasset an droue zperejou haec o dentation ,
 Ha presentet da Zoue bemdez hon orason .

Itron Varia Rumengol , mam saintel da Zoue ,
 Pa vimp en heur hor maro , recevet hon ene ,
 Ha dre ho torn benniguet cassit-hi da repos ,
 Ha da veuli an Dreindet e gloar ar Barados .

AR GWENNILI A MARTOLOD BREIZ-IZEL.

(PRISONNER EN AFRIQ E TOUEZ AR MORIANET .)

Var ton : *Hirondelle gentille , etc.*

Gwennili tréméniad ,
 Lapouz a gélou mad ,

Kluj a richan ,
 Ep spont euz va chaden ,
 Var brénestou lochen .

Ar Morian .

Da gein a so mé'r goar ,
 Duoc'h éget mouar .

Er brankou dréz ,
 A da vruched kén gwerc'h ,
 Hac eur fulennad erc'h .

Pa dréménés .

Répos eun nebeudik ,
 A plèg an azkelik .

A c'heuz skwizet ,
 O nijal ep éan .

Da zilémol a boan ,
 Eun divroét .

Lavar da vab Arvor ,
 A bé goztes ar mor .

Ez , out ditzro ;
 Gwel vlang é séblantes .

Evit ma nè zeufes ,
 A du hé vro .

Rak-se pa voé da neiz
 En eskopti à Vréiz,
 Hanvet Kerné,
 Kan hirio din ar zon
 A ganer é Krozon
 Hac er méné.

Né ankonac'ha ket
 Pa vézi achuet
 D'hé c'hwibana,
 Mam gèz ar martolod
 A c'héd étal an od
 Hé mab éna.

Lavar din a bèlek
 Parrez Landévennek,
 A leïn hé dy,
 A gléo c'hoaz o valé
 Gralon a Gwennolé
 En abaty ?

Lavar din hag en Bréiz
 Eo kendalc'het ar féiz
 Er c'halonou ;
 Rag éno é velet
 Kément é deuz krouét
 A vurzudou.

Ma tizkenf é eun dé,
 Eun aël a berz Doué,
 En Bréiz-Izel,
 En em gafé timad
 Evit harpa e droad
 Eun tour huel.

An tour a skign en aer,
 Divar ilis Kreiz-ker
 E Kastel-pol,
 An tour ar skudussa
 Hag an hini kaéra
 Euz ar bed-oh

Komz din a Vathurin

Ar biniou lirzin

A Valanek

Hennez a wié zon

D'ar botred a galon

En brézonek.

Ro din c'hoaz , en da e'hiz ,

Kélou ar yaouankiz

A véler oll

O vont d'ar pardon braz ,

A vez eur vech ar bleaz ,

E Rumengol.

Pa vijes er bourk-se ,

Var croaz ar jubilé

A zindan out ,

E veles , en eur zel

Ar bobl a Vréiz-Izel

O c'harruout.

Né c'heuz-te ket clèvet

Twez ar bélérined ,

O c'hirvoudi

Hag o pokat d'ar groaz

Eur plac'hig , yaouank c'hoaz ,

Hanvet Mari ?

Tré ma chomas èno ,

Lavar din hag hano

Hé mignon kér ;....

Lavar zé goustadik ;....

Maez da ziou azkellik

A droc'h an aer.

Nij éta var da giz ,

Pa 'zout c'heaz é frankiz ,

Eünik Doué ,

A pourmen dré ar bed ,

Ar pez a 'm'euz kollet ,

Al Liberté !